

דבר ראש המכון

פוליטיקה היא אמנות האפשר, המשא ומתן והפשרה. בדמוקרטיה, הפוליטיקה צריכה להיות מבוססת על מסגרת ערכים בסיסית כדי שנוכל לתת אמון בבחרי הציבור ובמוסדות המדינה. מסגרת כזו צריכה להיות מושתתת על ערכי החירות והשוויון, על ערכי הדמוקרטיה והשתתפות הציבור. במסגרת כזו, אין מקום להפליה על בסיס לאומי, דתי או אחר. אין מקום לשליטה של חופש הביטוי וההפגנה (גם בעת מלחמה). אין מקום להסכמה עם שלילת זכויות בסיסיות מכל אדם, כולל בני עוולה. ואין מקום לניסיון או הסכמה, בשתיקה או במעשה, לפגיעה במוסדות המדינה, בשלטון החוק, או בעבודת השירות הציבורי על מנת להסיר את הפיקוח והמגבלות על הכוח הפוליטי. מי שאינו מחויב למסגרת ערכים של שוויון וחירות וקול המצפן המוסרי שלו נדם, גם אם בשם האחדות, אין לו מקום בהובלת שינוי לעתיד משותף טוב יותר.

במסגרת השנה האחרונה עסקנו רבות במכון לחירות ואחריות במדידת הירידה באמון הציבורי במוסדות המדינה, העליה של הקיטוב החברתי, איבוד המצפן המוסרי והערכי בקרב הציבור בישראל ובהיחלשות הפיקוח על עבודת הממשלה. אני מזמין אתכם/ן לעקוב אחר נתונים אלו באתר המכון – המדדים, הפרסומים והכתבי שולנו בערוצי המדיה השונים. בשנה הקרובה נמשיך לעסוק גם בהערכת עבודת בנחרי הציבור – ונשיים זרקור על עבודתם על מנת שציבור בוחרים יוכל לחייב אותם לפעול לייצגם. נפעל לקידום חינוך דמוקרטי ופוליטי – לא מילה גסה – בקרב בני נוער וילדים, ולקידום חברה פוליטית, מעורבת, וערנית הפועלת לפי מסגרת הערכים של חירות ושוויון להם התחייבנו במגילת העצמאות. בכנס השנתי נעסוק באתגרים המורשים של המלחמה ובנחיצות של פיקוח מוסרי, חברתי ובינלאומי על ניהולה על ידי הממשלה.

נשמח לראותכם/ן בפעילויות שלנו – כקוראים, כמאזינים וכמשתתפים בכנסים.

פרופ' אמנון כורי
ראש המכון לחירות ואחריות

מחקר במכון

מאמרי דעה וסקירות

האם ישראלים מאמינים בקונספירציות? סקרים מספקים מסקנות מפתיעות | ד"ר עומר יעיר, הארץ

ממשלה מייאשת | ד"ר עומר יעיר, ליברל

חרדים לדמוקרטיה | ד"ר אסתי רידר אינדורסקי וד"ר שחף זמיר, ליברל

האם החרדים איבדו אמון במפלגות החרדיות? | ד"ר שחף זמיר, זמן ישראל

מאמינים בחופש | מכון זולת לשוויון וזכויות אדם והמכון לחירות ואחריות, ליברל

עמדת הציבור הישראלי כלפי חופש הביטוי בתקופות מחאה ומלחמה | טל שאגן

המכון בתקשורת

חינוך תחת אש | יעל אודם, חדשות 12

שרון קנטור בפודקאסט "שלושה שידועים" מראיינת את ד"ר עומר יעיר | כאן תרבות

הסגוריה הציבורית: תופעת האלימות המשטרית רומסת זכויות אדם, יש למגרה | בר פלג, הארץ

אלימות, מעצרי שווא ומעקב אחרי מפגינים: המשטרה מחריפה את צעדי האכיפה נגד המחאה | בר פלג ויהושע (ג'וש) בריינר, הארץ

לכל פרסומי המכון

מדדי המכון

מדי חודש מפרסם המכון מספר מדדים המבוססים על סקרים בהם נשאל הציבור על מידת האמון שהוא רוחש לרשויות המדינה ולרשויות אכיפת החוק, כמו גם על שביעות הרצון שלו מתפקוד הממשלה וחבריה. הנתונים נמדדים מאז אפריל 2022. ממציא חודש אוגוסט מעלים: מגמת הירידה של אמון הציבור במשטרה ממשיכה. רק 28% מהציבור נותן אמון במשטרה. שפל חדש מאז העלייה לאחר השבעה באוקטובר.

כמו כן, מפרסם המכון ממצאים לאורך זמן באשר לרמת הגאווה במדינה, הערכת מצב המדינה ורמות אמון במוסדות נוספים כמו נשיא המדינה וצה"ל. ממצאי חודש אוגוסט מעלים כי רק 16% חשים גאווה במדינה.

לכל מדדי המכון

פרסומים אקדמיים חדשים

<p>Do international rankings affect public opinion? Amnon Cavari, Asif Efrat & Omer Yair</p>	<p>Conceptualizing and Measuring Support for Democracy: A New Approach Chris Claassen et al.</p>	<p>Staying on the Democratic Script: A Deep Learning Analysis of the Speechmaking of US Presidents Amnon Cavari, Akos Mate, and Miklos Sebok</p>
---	---	---

הכירו את זוכי מענקי המחקר של המכון לשנת 24/25

מענקי מחקר תשפ"ה - 2025

רדי יערי
אניבטלסט נורמן

רדי יערי
אניבטלסט נורמן

עילון רידר
האניבטלסט העברית

עקב שפירא
אניבטלסט חיה

עקב שפירא
אניבטלסט חיה

ייגב שפירא מבית הספר למדע המדינה, אוניברסיטת חיפה על מחקרו בנושא קיטוב רגשי ובחורים מתונים: השלכות המציאות הפוליטית הקיצונית בישראל.

גל ביטון, דוקטורנטית בבית הספר למדע המדינה באוניברסיטת תל אביב על מחקרה בנושא שינוי במגמות: השפעת הפיגוע מגבול בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" על דפוסי התצפון.

ד"ר צבי הדר, המחלקה לפוליטיקה וממשל אוניברסיטת בן גוריון על מחקרו בנושא: השפעת אירועי 2023/4 (המחאה כנגד ההפיכה החוקתית ומלחמת חרבות ברזל) על נכונות מועמדים להתמודד על משרות פוליטיות.

ד"ר מעין דודוביץ, פוסט-דוקטורנטית בבית הספר לחינוך, הפקולטה למדעי הרוח, אוניברסיטת תל אביב בנושא: השלכות המלחמה על תפיסות התפקיד, מנגנוני התמודדות והשתתפות פוליטית של חברי סגל אקדמי, כ"בירוקרטי ברמת השטח" - המקרה של מלחמת "חרבות ברזל".

יעל רם, דוקטורנטית במחלקה ליחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית וד"ר **מת'יו סיימונס**, המחלקה למדע המדינה באוניברסיטה העברית בנושא: אמון הציבור בעדויות על פשעי מלחמה ואחריותיות בעידן הדי-פייק.

לכל המחקרים בסיוע המכון

אכסניה

"האכסניה" מרכזת רשומות קצרות, בשפה העברית, שהן תמצית מחקר עדכני, מתוך מאמרים וספרים, של חוקרים/ות מן הארץ ומן העולם, העוסקים בהיבטים שונים של החברה והפוליטיקה בישראל.

הדת והעיר: הרשויות המקומיות כמניפות דגל החופש
מתד בישראל | ד"ר ניוה גולן-נדיר, ג'סיקה בלומברג והדר אסתר ברנס

איזו ביקורת משנה? ההשפעה של זהות המבקר וקהל הביקורת על דעת קהל | יהונתן אברמסון, אביל מנון ואביר גיטלין

שיעור קונספירטיבי ואמון בבחירות בתקופה סוערת: המקרה של ישראל | עומר יעיר, אמנון כורי, ואסיף אפרת

לכל רשומות האכסניה

פודקאסט

ד"ר חיים וייצמן, מנהל התחום הפוליטי במכון, משוחח עם חוקרים מובילים בתחומי החברה והממשל ועם אנשי עשייה ציבורית בישראל על האתגרים העומדים בפני הדמוקרטיה הישראלית ועל מה שחדש במחקר על החברה והפוליטיקה בישראל. עד עה הוקלטו וצולמו למעלה מ-40 הסכמים.

<p>ד"ר חיים וייצמן והפצנת הצינונית עם ד"ר יהונתן אברמסון</p>	<p>האם השוליים השתלטו על הפוליטיקה הישראלית? עם פרופ' אסנת עקירב</p>	<p>ד"ר יערי וד"ר יערי</p>
<p>האם הפער העדתי עדיין חי? ובעוט? עם פרופ' מומי חן</p>	<p>האם הפוליטיקה נעצרת בש"ג? עם פרופ' יגיל לוי</p>	<p>מה בין קיטוב פוליטי לאריאן הראל עם טל אוריין הראל</p>

לכל ההסכמים

עקבו אחרינו באפליקציות הפודקאסטים המובילות

כנסים

התפיסות הפוליטיות של הציבור החרדי: משמעויות לדמוקרטיה הישראלית

ב-8 ביולי 2024 קיימנו שולחן עגול אשר בחן את התפיסות הפוליטיות והדמוקרטיות של החרדים בישראל. את הדיון הובילה ד"ר אסתי רידר אינדורסקי, פוסט דוקטורנטית במכון והוצגו בו ממצאי סקר דעת קהל מקיף הבוחן את תפיסות החרדים וכיצד הן נבדלות מתפיסות שאר הציבור.

ליסיכום תוכנית ופרסומים בנושא המפגש

כנס המכון לחירות ואחריות

שקט יורים? הפיקוח על הממשלה במלחמה

יום חמישי 28 בנובמבר 2024, 9:00

מספוח אוניברסיטת רייכמן

הכנס השנתי של המכון, כנס כ"ט בנובמבר שקט יורים? הפיקוח על הממשלה במלחמה

הכנס השנתי של המכון בכ"ט בנובמבר, יחול השנה ביום חמישי, 28/11/2024. במהלך הכנס נעסוק בדילמות הנוגעות לפיקוח על האופן בו הממשלה מנהלת את המלחמה בחזיתות השונות מאז ה-7 באוקטובר. נסקור שאלות ערכיות איתן הממשלה חיתה ועודנה צריכה להתמודד במהלך המלחמה. נדון באופן שבו הערכים השונים – בקרב מוסדות השלטון, בחברה הישראלית ובזירה הבינלאומית – מבקשים לכוון ולרסן את הממשלה. ונבחן את ניסיונותיה למתוח ביקורת על התנהלות הממשלה ולתבוע ממנה דין וחשבון. נשאל באיזו מידה הפיקוח השלטוני, הציבורי והבינלאומי בביאם לנייול אחריות יותר של המלחמה, ואם לא מביאים לכך – מדוע?

להרשמה לכנס

פעילות סטודנטיואלית

סדנת המצטיינים בפוליטיקה יישומית

אנו שמחים לברך את מחזור תשפ"ה שיצוא לדרך:

נועם הלכנד, אופיר בוחניק, ארד פז, גל איתן, הילה שרון, זוהר ששן, יובל כהן, יעל אלון, יעל רוזן, ליטל מלמד, מאי בנדיה, מאיה לוי, מיכל זאג, נעמי אוברלדר, עדיה ולמן, עזר חורש, עומר שריגלי, עומרי דו, עמוס ופסי, ענבל בן סימן, רתם דינינו, עוהר ייצמן, תומר אדלה ונכ"ם.

גאים בכס ובכן על ההישג ועל הרצון להוביל שינוי. צוות הסדנה, הסטודנטים והסטודנטיות יצאו החודש ליריטס בקיבוץ דליה על מנת לדון ולבחור את נושא הסדנה.

במהלך הסדנה, הסטודנטים ילמדו את הנושא ויכתבו הצעות לשינוי אותן יציגו בפני מקבלי החלטות.

הכירו את סדנת המצטיינים

התמחות במכון

המדד הפרלמטרי | מה עושים חברי וחברות הכנסת?

קול הציבור | פגישות מיוחדות עם אנשי ממשל בנושאים הנוגעים למערכת השלטון

המכון מציע לסטודנטים ולסטודנטיות הזדמנות ייחודית לקחת חלק בפעילויות המכון כשברכונן התמחות מחקרית. מוצעות שתי התמחויות לביחור: "התמחות מחקרית" – מהן עמדות הציבור וכיצד הן משתקפות בפועלות והחלטות קובעיות המציעות? "קול הציבור" – מהן עמדות הציבור וכיצד הן משתקפות בפועלות והחלטות קובעיות המציעות? בראשית התהליך תכלול איסוף מידע וניתוח נתונים, ממצאים מסקרי דעת קהל שובעיים המבוססים באופן בסיסי, והפקת תוצרות אודות הממצאים והמשמעויות שלהם במגוון דרכי מבע לצורך תקשורת בסיספורמט שונות.

"המדד הפרלמטרי": מה עושים חברי וחברות הכנסת?

התמחות תכלול איסוף מידע ממקורות מידע מגוונים על העשייה בכנסת לצורך הפקת מדד פעילות פרלמנטרית של חברי וחברות הכנסת ולנייול אחריות יותר של המלחמה, וביטוי בחוזרים ויוזאליים ובכתיבה.

עוד על ההתמחות במכון

ברכות

ברכות **ברכה** בשנה שבה שכלכלת התנועות מנובירות ושינוי תושב רוכזת בחובלת פרויקט חיים. ברית פולטיים מול משרד ממשלה וגופים ציבוריים. חוקרת אסטרטגיות רטריות בנאומי מנהלים פוליטיים.

ברכות **לפרופ' אסיף אפרת**, עמית מחקר בכיר במכון, על פרס החוקר המצטיין מטעם בית הספר לאורך לממשל.

ברכות **לפרופ' אמנון כורי**, ראש המכון, ול**פרופ' אסיף אפרת**, עמית מחקר בכיר במכון, על זכייתם במענק הקרן הלאומית למדע (ISF) לחקר ההיבטים הבינלאומיים של דעת קהל בהידרדרות דמוקרטית.

עקבו אחרינו ברשתות החברתיות